

Zpráva o výsledcích dotazníkového šetření *Škola a já*

Základní dotazníky pro základní a střední školy

Základní škola,
Bratří Čapků 138,
Červený Kostelec, 549 41

školní rok 2021/2022

Škola 2747

(zpracoval Kalibro Projekt, s.r.o.)

1. Úvod

Kalibro je **dlouhodobý projekt**, určený především základním a středním školám. Byl připraven s cílem pomáhat školám získávat **podklady pro sebehodnocení**. Projekt zahájily v roce 1995 testy, ve kterých žáci většinou vybírají jednu nebo několik správných odpovědí z nabídky – tzv. **tradiční testy**. V roce 2004 byl rozšířen o tzv. **dovednostní testy**, v nichž žáci či dvojice žáků tvoří své odpovědi. Zaměření testových úloh je v souladu s moderními cíli základního vzdělávání a odpovídá například pojetí prestižního mezinárodního srovnání **PISA**. Od roku 2004 je novou součástí projektu rovněž **cyklus dotazníkových šetření ŠKOLA A JÁ** věnovaných tomu, **jak školu vnímají žáci, jejich rodiče, učitelé, nepedagogičtí pracovníci a vedení**. Projekt KALIBRO však primárně není výzkumem, ale službou školám.

Testování i dotazníková šetření probíhají každoročně a jsou zaměřována postupně a opakovaně na jednotlivé úrovně vzdělávací soustavy či populační ročníky. Každá škola se sama rozhoduje, kterých testování a šetření se zúčastní. Testy a dotazníky (připravované speciálně pro KALIBRO) rozesílá a vyhodnocuje organizátor projektu. Zúčastněné školy získávají souhrnné výsledky za třídy a školu, v případě testů pak rovněž detailní přehled o individuálních výsledcích žáků. Dále jim organizátor zasílá podrobné celkové výsledky (průměry za ČR, za různé kategorie žáků, škol apod.) včetně informace o rozložení souhrnných výsledků na pomyslném žebříčku, která ovšem zachovává anonymitu škol. Školy s nimi mohou srovnávat své výsledky podle vlastního uvážení a případně je rovněž **veřejně prezentovat** (například v regionálním tisku, ve výroční zprávě školy, na schůzkách s rodiči, apod.).

Pokud ovšem ředitel školy hodlá využít výsledky školy jen pro vlastní potřebu, nikdo další se je nedozví. Organizátor projektu dává každé zúčastněné škole **záruku**, že její souhrnné výsledky ani individuální výsledky jejích žáků neposkytne třetím osobám. Za těchto okolností předpokládá, že vedení školy dodrží při testování a při dotazníkovém šetření jednotné pokyny a zajistí jejich korektní průběh (školy se pak totiž nemusí obávat případného zneužití svých výsledků a mají zájem získat nezkrácenou informaci). Možnost srovnat výsledky školy s průměry za větší soubory ředitelům pomáhá překonat jistou izolovanost škol, která je běžná i ve větších městech. Další význam získala srovnatelnost výsledků v době, kdy nový školský zákon a zejména podoba **rámcového vzdělávacího programu** poskytl školám **větší autonomii v pedagogických otázkách**.

Projekt KALIBRO je tak pro ředitele vhodnou příležitostí, jak získat reálná měřítka výsledků vzdělávání a úplný **přehled o obrazu školy v očích jejích žáků, rodičů a učitelů**. Obojí může využít jako jeden z podkladů při **pravidelném sebehodnocení školy**. Zájem o projekt KALIBRO a spokojenost s kvalitou získaných informací ukazují, že si to ředitelé škol jasně uvědomují. Projektu se již zúčastnilo přes **3 500 základních a středních škol** a počty testovaných žáků a dotazovaných osob v jednotlivých kolech jsou zárukou **vysoké vypovídací hodnoty** celkových (průměrných) výsledků.

Základní škola, Červený Kostelec, Bratří Čapků 138, 549 41 (ZŠ Bratří Čapků) ve školním roce 2021/2022 využila evaluační nástroje Kalibro pro evaluaci klimatu školy dotazníkové šetření „Škola a já“.

Tento materiál vznikl na základě žádosti vedení školy s cílem shrnout základní výsledky školy v projektu Kalibro ve školním roce 2021/2022 a doporučit, na jaké oblasti se při jejich využití soustředit. Podrobné zhodnocení na úrovni jednotlivých ročníků a tříd má vedení školy k dispozici.

2. Základní dotazník pro žáky (1. – 5. ročník)

Výsledky dotazníku pro žáky prvního stupně ukazují, že celková spokojenost se sledovanými parametry je výrazně vyšší, než je celostátní průměr. Následující graf (níže) zobrazuje srovnání úspěšnosti školy a průměrné úspěšnosti v ČR za jednotlivé oddíly dotazníku (oddíl obsahuje vždy několik otázek na dané téma). Jak je z grafu patrné, škola dosáhla výrazně vyšší úspěšnosti v oddílech Spokojenost, Spolužáci ve třídě a Prostředí a organizace. Oddíl Třídní učitelka odpovídá celostátnímu průměru.

V oddíle Spokojenost si zaslouží pozornost zejména otázky C (Změny v organizaci <<>>) a D (Pocit osamělosti <<>>), kde má škola výrazně vyšší (o více jak 5 %) úspěšnost ve srovnání s celostátním průměrem. Otázka A (Chodí do školy rád(a)?) získala mírně pozitivnější hodnocení v porovnání s celostátním průměrem. Otázka B (Nudná výuka <<>>) pak vykazuje v zásadě průměrné výsledky (do +/- 3 %) ve srovnání s celostátním průměrem.

Oddíl Třídní učitel(ka) má zajímavé výsledky otázek E (Možnost volby), která získala hodnocení výrazně nižší a otázky F (Návod na zlepšení), která získala hodnocení výrazně vyšší oproti celostátnímu průměru. Za pozornost stojí i hodnocení otázky A (Bojí se učitelky <<>>), které je oproti průměru ČR hodnocena mírně negativněji. Ostatní otázky oddílu odpovídají svými výsledky celostátnímu průměru.

V oddíle Spolužáci ve třídě byly všechny otázky hodnoceny výrazně kladněji oproti celostátnímu průměru. Otázky C (Zastání před žákem) a D (Zastání před učitelem) dokonce o více než 35 %.

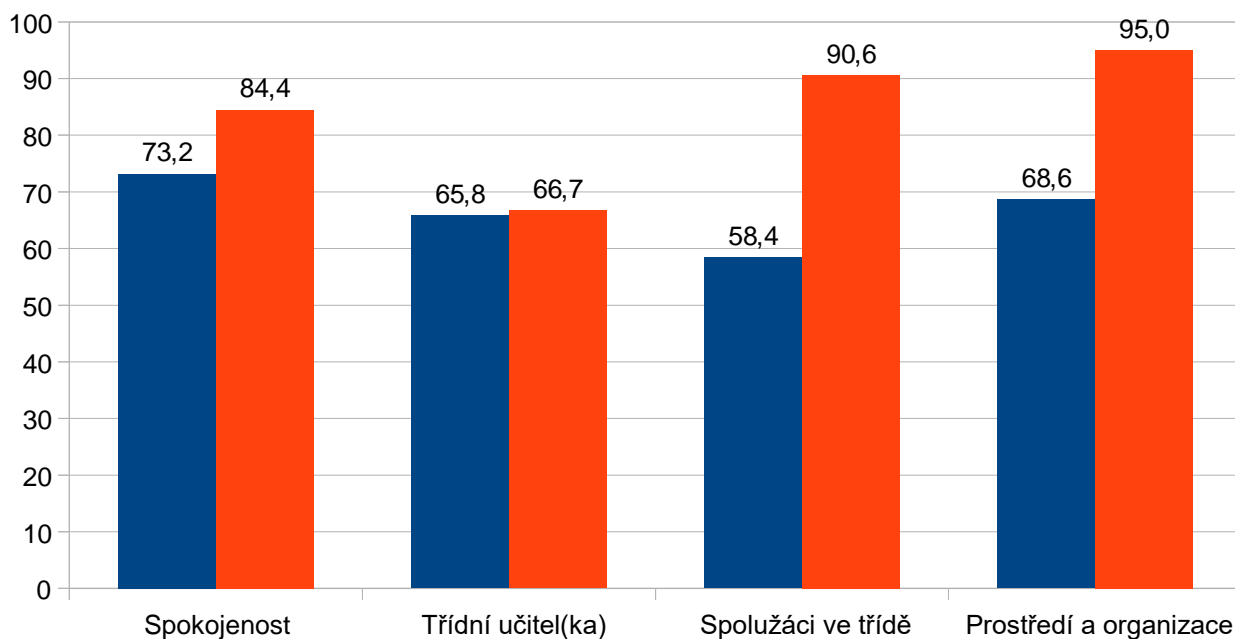
V oddíle Prostředí a organizace byly opět všechny otázky hodnoceny výrazně kladněji. Otázka A (Chceš jiného souseda <<>>) dokonce o více než 50 % lépe, než je celostátní průměr.

Škola 2747

Dotazníkové šetření Škola a já Základní dotazník pro žáky (1. až 5. ročník)

Kalibro, školní rok 2021/2022

■ Průměr ČR ■ ZŠ Bratří Čapků

3. Základní dotazník pro rodiče

Výsledky dotazníku pro rodiče ukazují, že celková spokojenost se sledovanými parametry je výrazně vyšší, než je celostátní průměr. Graf níže znázorňuje srovnání úspěšnosti školy a průměrné úspěšnosti v ČR za jednotlivé oddíly dotazníku (oddíl obsahuje vždy několik otázek na dané téma). Jak je z grafu patrné, škola dosáhla výrazně vyšší úspěšnosti v oddílech Spokojenost, Výuka ve škole, Spokojenost s výukou předmětů, Zpětná vazba a hodnocení žáků. V oddílu Komunikace se školou získala ZŠ Bratří Čapků průměrné hodnocení a v oddíle Prostředí a organizace získala výrazně nižší úspěšnost ve srovnání s celostátním průměrem.

V oddíle Spokojenost získaly všechny otázky výrazně (nad 5 %) kladnější hodnocení ve srovnání s celostátním průměrem. Výjimku tvoří otázka D (Spokojenost s třídním), která získala výrazně nižší úspěšnost, a otázka A (Spokojenost s výukou), jež vykazuje v zásadě průměrné výsledky ve srovnání s celostátním průměrem.

Oddíl Výuka ve škole obsahuje většinu otázek, které jsou hodnoceny výrazně vyšší úspěšností. Výjimku tvoří otázky A (Podporuje zájem o vzdělávání?) a G (Rozvíjí podnikavost?) a L (Dostávají na vybranou?), které byly hodnoceny v souladu s celostátním průměrem. Druhou výjimku tvoří otázky J (Spokojenost s nabídkou) a K (Povrchněji v hl. předmětech <<>>), které získaly mírně vyšší úspěšnost v porovnání s celostátním průměrem.

V oddíle Spokojenost s výukou předmětů byly opět téměř všechny otázky hodnocené výrazně vyšší úspěšností. Výjimku zde tvoří otázky E (Zbytečnosti human. <<>>), která získala mírně nižší úspěšnost, a F (Zbytečnosti přír. <<>>), jež byla hodnocena v souladu s průměrem ČR.

V oddíle Zpětná vazba a hodnocení žáků získaly všechny otázky výrazně kladnější hodnocení oproti celostátnímu průměru, výjimku tvoří pouze otázka A (Individuální konzultace), která svým výsledkem odpovídá průměru ČR.

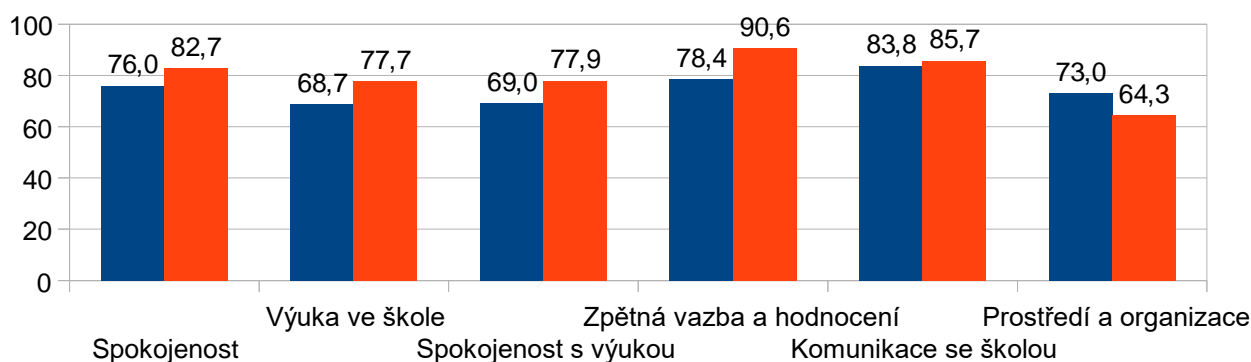
V oddíle Komunikace se školou získala otázka A (Informování o dítěti) výrazně vyšší úspěšnost. Otázka B (Informování o dění) získala mírně nižší úspěšnost a otázka C (Informování o škole) byla hodnocena mírně vyšší úspěšností.

V oddíle Prostředí a organizace naopak získaly téměř všechny otázky výrazně nižší hodnocení ve srovnání s celostátním průměrem. Výjimku tvoří otázky A (Spokojenost s prostředím), která byla hodnocena výrazně vyšší úspěšností a B (Změna v prostředí <<>>), která odpovídá průměru ČR.

Dotazníkové šetření Škola a já Základní dotazník pro rodiče

Kalibro, školní rok 2021/2022

■ Průměr ČR ■ ZŠ Bratří Čapků

4. Základní dotazník pro učitele

Výsledky dotazníku pro učitele ukazují, že celková spokojenost se sledovanými parametry je výrazně vyšší, než je celostátní průměr. Graf níže znázorňuje srovnání úspěšnosti školy a průměrné úspěšnosti v ČR za jednotlivé oddíly dotazníku (oddíl obsahuje vždy několik otázek na dané téma). Jak je z grafu patrné, škola dosáhla výrazně vyšší úspěšnosti v oddílech Spokojenost, Výuka ve škole, Motivovanost žáků, Spolupráce s kolegy, Další vzdělávání a Odměňování zaměstnanců. Mírně vyšší úspěšnosti dosáhla škola v oddílu Možnost žáků ovlivnit výuku. Výrazně nižší úspěšnost získal oddíl Prostředí a organizace.

Ostatní oddíly se svými výsledky neliší od celostátního průměru.

Škola 2747

V oddíle Spokojenost získaly všechny otázky výrazně (o více než 5 %) kladnější hodnocení ve srovnání s celostátním průměrem. Výjimku tvoří otázka A (Spokojenost s žáky), jež vykazuje v zásadě průměrné výsledky ve srovnání s celostátním průměrem.

Oddíl Výuka ve škole má většinu otázek hodnocenu výrazně kladněji v porovnání s celostátním průměrem. Výjimku tvoří otázka E (Rozvíjí spolupráci?), která byla hodnocena mírně vyšší úspěšností a G (Rozvíjí podnikavost), která získala průměrný výsledek.

V oddílu Motivovanost žáků získaly všechny otázky výrazně vyšší úspěšnost v porovnání s celostátním průměrem.

V oddílu Možnost žáků ovlivnit výuku získaly otázky B (Objevování ve výuce) a C (Probírání nové látky) výrazně vyšší úspěšnost v porovnání s celostátním průměrem. Otázka A (Možnost volby) získala mírně vyšší úspěšnost a otázka D (Zpětná vazba) odpovídá hodnocení celostátního průměru.

V oddíle Zpětná vazba a hodnocení žáků získala škola výrazně vyšší úspěšnost u otázky C (Rada, jak lépe) a mírně vyšší úspěšnost u otázek B (Jasný cíl i hodnocení) a F (Ocenění úsilí). Otázka D (Vyhovují postupy) získala mírně a otázka E (Kázeň do kvalifikace <<>>) výrazně nižší úspěšnost. Ostatní otázky oddílu se svými výsledky od celostátního průměru neliší.

V oddíle Autorita u žáků jsou všechny otázky zodpovězeny v souladu s průměrem ČR a jedinou výjimku tvoří otázka B (Reakce na nekázeň), která získala mírně vyšší úspěšnost.

V oddíle Spolupráce s kolegy jsou všechny otázky hodnoceny výrazně kladněji oproti celostátnímu průměru. Výjimku tvoří pouze otázka A (Společnost kolegů), jež odpovídá hodnotám průměru ČR.

V oddíle Další vzdělávání byly všechny otázky hodnoceny shodně s průměrem ČR s jedinou výjimkou, a to otázkou D (Účast na dalším vzdělávání), která byla hodnocena výrazně kladněji.

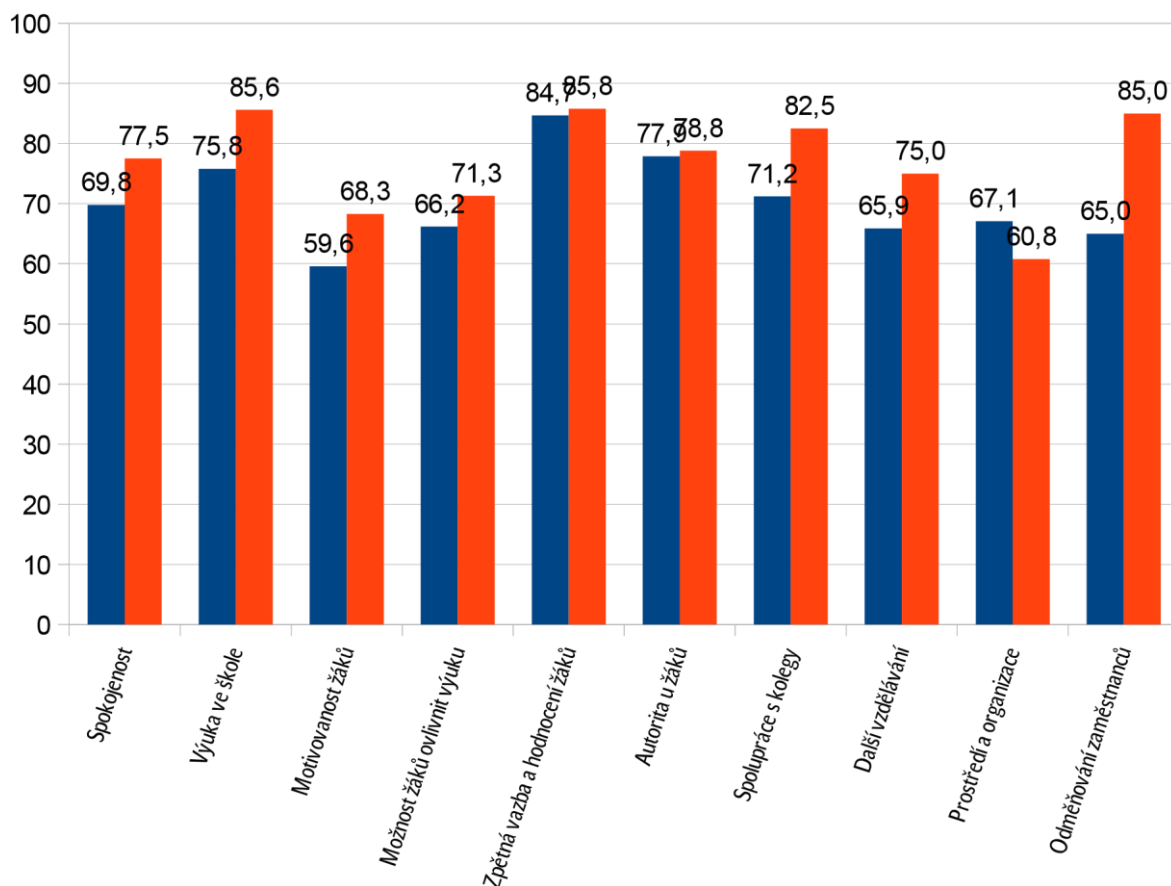
V oddíle Prostředí a organizace získala většina otázek výrazně nižší úspěšnost oproti hodnotám celostátního průměru. Výjimku tvoří otázky C (Opatření proti vyrušování <<>>) a D (Problémy ztěžující práci <<>>), které byly hodnoceny kladněji - otázka C mírně a otázka D výrazně.

V oddíle Odměňování zaměstnanců byly všechny otázky hodnoceny výrazně vyšší úspěšností oproti celostátnímu průměru.

Dotazníkové šetření Škola a já Základní dotazník pro učitele

Kalibro, školní rok 2021/2022

■ Průměr ČR ■ ZŠ Bratří Čapků

5. Základní dotazník pro nepedagogické pracovníky

Výsledky dotazníku pro nepedagogické pracovníky ukazují, že celková spokojenost se sledovanými parametry je mírně vyšší, než je celostátní průměr. Graf níže znázorňuje srovnání úspěšnosti školy a průměrné úspěšnosti v ČR za jednotlivé oddíly dotazníku (oddíl obsahuje vždy několik otázek na dané téma). Jak je z grafu patrné, škola dosáhla výrazně vyšší úspěšnosti v oddílech Komunikace s žáky a jejich rodiči a Další vzdělávání. V oddílech

Škola 2747

Spokojenost a Odměňování zaměstnanců získala škola mírně vyšší hodnocení. Oddíl Komunikace s vedením školy získal výrazně negativnější hodnocení. Ostatní oddíly odpovídají průměrnému hodnocení ČR.

V oddíle Spokojenost si zaslouží pozornost zejména otázka A (Spokojenost s řízením školy), která je hodnocena výrazně (o více jak 5 %) kladněji ve srovnání s celostátním průměrem. Otázka B (Vyčerpání z práce <<>>) vykazuje v zásadě průměrné výsledky ve srovnání s celostátním průměrem. Otázka C (Spokojenost s profesí) získala mírně vyšší úspěšnost.

Oddíl Prostředí a organizace obsahuje kladně hodnocené otázky, a to A (Spokojenost s prostředím), C (Potřebnost změn v provozu <<>>) a D (Problémy ztěžující práci <<>>), kde A získalo výrazně kladnější a B a C mírně kladnější hodnocení.

V oddíle Spolupráce s kolegy byly výrazně nižší úspěšností hodnoceny otázky A (Společnost kolegů) a C (Komunikace s učiteli). Otázka B (Dají na jejich názor?) získala výrazně vyšší úspěšnost a otázka D (Potřebnost změn v komunikaci <<>>) odpovídá průměru ČR.

V oddíle Komunikace s vedením školy byly všechny otázky hodnoceny nižší úspěšností. Otázky A (Komunikace s vedením školy) a D (Přání rodičů) získaly mírně nižší a otázky B (Potřebnost změn v komunikaci <<>>) a C (Přání zaměstnanců) výrazně nižší úspěšnost.

V oddíle Komunikace s žáky a jejich rodiči získala polovina otázek výrazně vyšší hodnocení. Otázka A (Dobré vztahy s žáky) odpovídá svým výsledkem průměru ČR. Otázka B (Autorita u žáků) získala mírně nižší úspěšnost a otázka C (Slušní žáci) získala mírně vyšší úspěšnost.

V oddíle Další vzdělávání otázka A (Probuzení zájmu) získala výrazně nižší úspěšnost. Otázka B (Oživování práce) se neliší od průměru ČR. Zbývající otázky oddíl získaly výrazně vyšší úspěšnost.

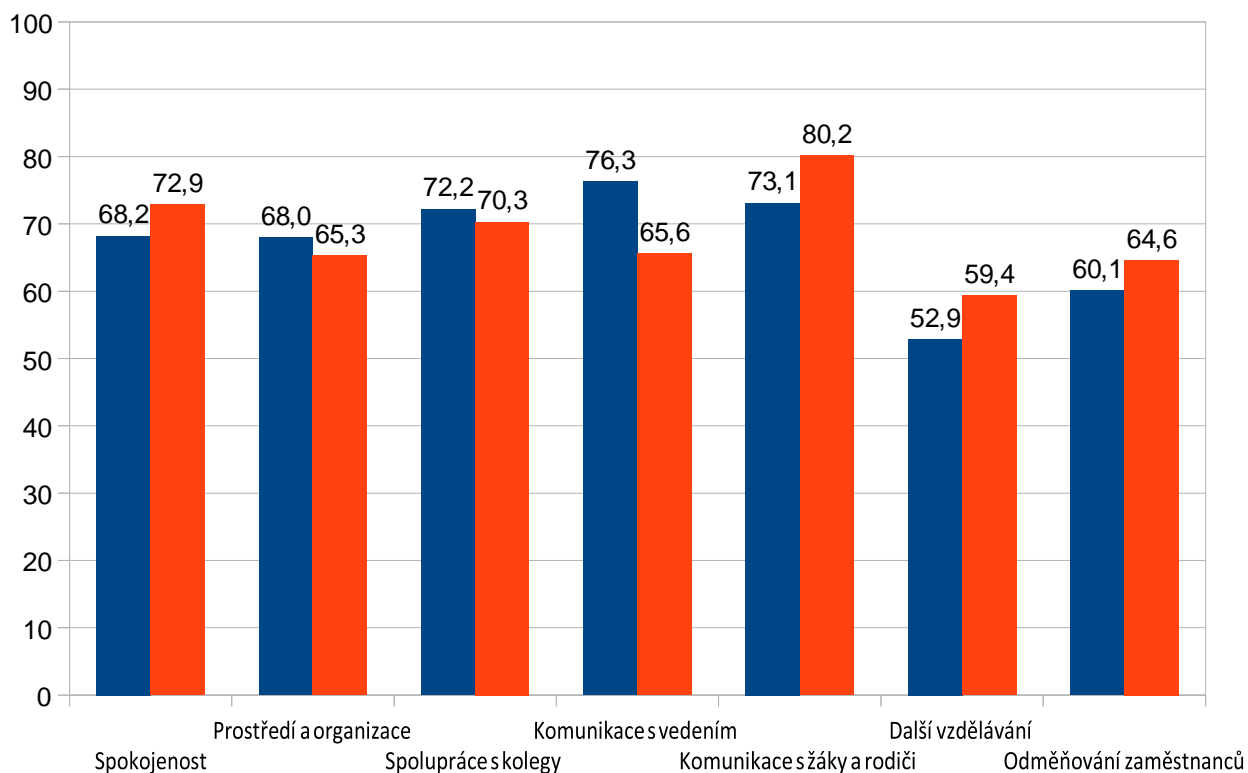
V oddíle Odměňování zaměstnanců otázka B (Finanční motivace <<>>) získala výrazně vyšší úspěšnost. Zbývající dvě otázky se svými výsledky neliší od průměru ČR.

Dotazníkové šetření Škola a já

Základní dotazník pro nepedagogické pracovníky

Kalibro, školní rok 2021/2022

■ Průměr ČR ■ ZŠ Bratří Čapků

6. Závěr

Účast ZŠ Bratří Čapků, Červený Kostelec v dotazníkovém šetření „Škola a já“ svědčí o tom, že vedení této školy si uvědomuje důležitost zpětné vazby pro zdravé fungování školy a její pozitivní rozvoj v souladu s očekáváními a přáními všech zúčastněných stran.

Naše dlouholeté zkušenosti ukazují, že samotné zjištění určitých rozporů či nesouladů v nazírání na fungování školy mezi jednotlivými zúčastněnými zájmovými skupinami nepředstavuje žádnou „tragédii“. Naopak, může být v zásadě pozitivním i když v počátku třeba trochu bolestivým impulsem k potřebným změnám, které by si vývoj školy jako živého organismu postupně tak jako tak vynutil, ovšem často za mnohem vyšší cenu.

Věříme proto, že se vedení ZŠ Bratří Čapků, Červený Kostelec ve spolupráci se zřizovatelem, rodiči, učiteli a dalšími partnery podaří zjištěné problémy pojmenovat, dobrat se jejich příčin a k všeobecné spokojenosti je vyřešit. K tomu jsme samozřejmě ochotni napomoci v rámci našich možností – ať už realizací podrobnějšího dotazníkového šetření zaměřeného speciálně na vztahy uvnitř školy i navenek, tak s podrobnější interpretací dat, která přinese.